

Latgales • Ziemeļu • Vidzemes • Centra • Kurzemes • Zemgales

Mūsu Rajons®

RĪGAS PILSĒTAS ŽURNĀLS

Rīgas

Kurzemes

rajons

Nr.4 Aprīlis 2009

Nikolajam Gogolim – 200

2009. gada 3.aprīlī Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā notika izcilā ukraiņu izcelsmes krievu rakstnieka Nikolaja Gogoļa 200.dzimšanas dienas atcerei veltīta literārā pēcpusdienu un izstādes atklāšana.

Pasākumu, kas pulcēja daudzus Nikolaja Gogoļa talanta cienītājus, organizēja Ukrainas Republikas vēstniecība Latvijā, Latvijas Akadēmiskā bibliotēka un Ukrainas Informācijas centrs. Literāro pēcpusdienu atklāja Rīgas Ukrainu vidusskolas 4.klases skolnieki ar temperamentīgu un aizrautīgu kazaku deju un vairākām ukraiņu dziesmām, atgādinot varonīgos Aizkrāces kazakus, viņu varonīgo pagātņi, ko tik meistarīgi un krāsaini attēloja Gogolis savā darbā „Tarass Bulba”.

Literatūras izstādi atklāja Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas direktore Venta Kocere, kas uzsvēra Nikolaja Gogoļa daiļrades īpašo nozīmi latviešu reālistiskās literatūras un latviešu teātra attīstībā. Pirmais Gogoļa darbu tulkojums „Stāsts par to, kā Ivans Ivanovičs saķīlidojās ar Ivanu Ņikiforoviču” latviešu valodā parādījās 1869.gadā „Baltijas Vēstnesī”.

„Revidents” bija pirmais reālisma darbs uz latviešu teātra skatuves. Pirmizrāde Rīgas Latviešu teātrī (1870.gadā) ar Ādolfu Alunānu Hļestakova lomā bija notikums, kas spēcīgi savīļoja tā laika mākslas dzīvi. Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas fondos glabājas daudz interesantu materiālu, kas saistīti ar Gogoļa daiļradi, piemēram, lugu „Revidents” un „Mirusās dvēseles” 1858.gada teātra afišas, kas ziņo, ka izrādes notiks Ķeizara dārzā un Vermanes parkā. No pašdarbības iestudējumiem

jāatzīmē uzvedums Vecpiebalgā (1874.gadā) ar M.Kaudziti Hļestakova, J.Jurjānu Bobčinska un A.Pumpuru Dobčinska lomā. Jau 19.gadsimta beigās gandrīz visi Gogoļa nozīmīgākie darbi bija pārtulkoti latviešu valodā.

Rīgas 13.vidusskolas skolnieki pasākumu kuplināja ar saviem priekšnesumiem un plakātiem, kuros atklāja klasiķa dzīves un daiļrades galvenās lappuses. Rīgas Ukrainu vidusskolas jaunieši ar lielu degsmi spēlēja fragmentus no izrādes „Precības”, izpelnoties skaļus pasākuma dalībnieku aplausus.

Ukrainas Republikas vēstnieks Latvijā Rauls Čiļāčava atzīmēja, ka Nikolajs Gogolis ir ne tikai izcilis rakstnieks, bet arī simbols, kas apvieno divas slāvu tautas, divas kultūras un divas vēstures – krievu un ukraiņu. Sarunas par to, kam Nikolajs Gogolis „pieder”, ir liekas, jo sen jau zināms, ka rakstnieka daiļrade pieder visai cilvēcei un ka šādi literatūras pasākumi, kas veltīti izcilajam meistaram, šajās dienās notiek daudzās pasaules pilsētās.

Pasākumā nobeigumā skanēja dzejas, stāstījumi, kas bija veltīti nemirstīgajam un izcilajam rakstniekam, kura darbi šodien izskan ar jaunu aktualitāti. Nikolaja Gogoļa daiļrade joprojām ir dzīva un nepieciešama mums visiem.

UNESCO Kultūras mantojuma programma 2009.gadu ir pasludinājusi par Nikolaja Gogoļa gadu.

Sarmīte Dzilna
Foto no LAB arhīva